

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No 52-654-01-69
Дата 18 1 06 2026

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

33
13
Илия

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация, с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване по установения ред.

Гр. София,
18.06.2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Делян Теслев
Алтея Сабур
Ангелина Анчева-Величкова
Александра Михайлова-Христовска
Халим Абдуфатов
Халим Халим
Станислав Антончев
Монгран Халим
Резина Абу
Мло Халим
Рикоза Зафар

Боиграм Боиграм
Тажер Бейли

Неждет Шабаи
Фатима Кендес

ДЖЕВРАЕТКАШ

Калин Стоянов

Сейфи Мехмедов

Димитр Арсов.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

**Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданската
регистрация**

Обн. ДВ. бр.67 от 27 юли 1999г., изм. ДВ. бр.28 от 23 март 2001г., доп. ДВ. бр.37 от 13 април 2001г., изм. ДВ. бр.54 от 31 май 2002г., доп. ДВ. бр.63 от 15 юли 2003г., изм. ДВ. бр.70 от 10 август 2004г., изм. ДВ. бр.96 от 29 октомври 2004г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.48 от 15 юни 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.105 от 9 декември 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 януари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 март 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 юни 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 септември 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 октомври 2009г., изм. ДВ. бр.33 от 30 април 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 януари 2011г., изм. ДВ. бр.39 от 20 май 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 5 юни 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 юли 2013г., изм. ДВ. бр.68 от 2 август 2013г., изм. ДВ. бр.53 от 27 юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.55 от 21 юли 2015г., изм. ДВ. бр.39 от 26 май 2016г., изм. ДВ. бр.50 от 1 юли 2016г., изм. ДВ. бр.85 от 24 октомври 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.91 от 14 ноември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 юни 2018г., изм. ДВ. бр.17 от 26 февруари 2019г., изм. ДВ. бр.24 от 22 март 2019г., изм. ДВ. бр.101 от 27 декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 11 декември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 19 септември 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 8 октомври 2024 г.

§ 1. В чл. 40, ал. 2 се изменя както следва:

„(2) При издаването на удостоверения и преписи от актове за гражданско състояние, както и във всички официални документи, издавани и връчвани от администрацията, от гражданите не може да се изисква предоставянето на лични данни, които са се намирали в Единната система за гражданска регистрация и административното обслужване на населението (ЕСГРАОН) и свързаните с нея регистри, но са били заличени.“

§ 2. Създава се нов чл. 116б, със следното съдържание:

„(1) За нарушение на чл. 40, ал. 2 от длъжностни лица се налага глоба в размер от 255.65 евро, а при повторно нарушение - от 2556.46 евро.“

„(2) На ръководителя на съответната администрация от ал. 1 се налага глоба в размер на 255.65 евро, а при повторно нарушение – от 2556.46 евро.“

§ 3. В ПРЕХОДНИТЕ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ се извършват следните промени:

1. Създава се нов § 1в със следното съдържание:

„§ 1в Главната дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ при Министерството на регионалното развитие и благоустройството служебно заличава принудително наложените по време на т.нар. „възродителен процес“ имена на българските граждани, които са си възстановили предишните имена по реда на § 2 от отменения Закон за имената на българските граждани (обн. ДВ. Бр. 20 от 1990г.; изм. Бр. 94 от 1990г.; отм., бр. 67 от 1990г.) или на чл. 19а от настоящия закон.“

(2) Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ при Министерството на регионалното развитие и благоустройството служебно възстановява имената на българските граждани, починали до 30 юни 2001 г., чиито имена са били принудително променени и не са възстановени при условията и по реда на § 2 от отменения Закон за имената на българските граждани (обн. ДВ. бр. 20 от 1990 г.; изм. бр. 94 от 1990 г.; отм. бр. 67 от 1999 г.) или на § 1а от настоящия закон.

(3) В изпълнение на задълженията си по ал. 1 и ал. 2, Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ предприема всички необходими действия за извършване на съответните промени в данните, съдържащи се в Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН) и свързаните с нея регистри в срок до 31 декември 2026 г.“

Гр. София,
18.06.2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Делян Теевски
Аймен Сабри
Ангелия Амева-Вели
Илиана Михайлова-Копарова
Халил Мемидов
Халил Халил
Салим Ахмедов

Мехран Хали
Алиев Ари

Ило Гарев
Алиев Знобу

Баширам Баширам
Мажар Бейли

Некдет Шабои

Фатима Усманов

ДЖЕВРЕТ ЧАКРОН

Келин Стоянов

Сейфи Мехмедов

Димитар Брашов

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация

Чрез множеството сигнали, получени през последните десетилетия от български граждани с турско-арабски имена, става ясно, че често срещан проблем при административното обслужване на тези лица, по-специално при издаването на удостоверения и преписи от актове за гражданско състояние, е въпросът за техните български имена, които редовно им се задава от служители на различни администрации и институции.

През изминалите години „Движение за права и свободи“ е поставяло този проблем в Народното събрание с няколко предложения за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация.

Тази практика е в противоречие със Закона за гражданската регистрация и с Инstrukция № 1 от 22.06.2001 г. за прилагане на чл. 19а от ЗГР, тъй като те регламентират реда за възстановяване на предишните имена на български граждани, променени по насилствен начин от тогавашната тоталитарна власт в България.

Съгласно чл. 12 и чл. 13 от Инstrukция № 1 от 22.06.2001 г. длъжностното лице по гражданското състояние е задължено да отрази промяната не само в актовете за гражданско състояние, но и в информационните фондове на ЕСГРАОН, в случай че процедурата е приключила успешно.

С цел да се пресекат подобни незаконосъобразни практики предлагаме в ЕСГРАОН да бъдат заличени имената, насилствено наложени по време на т.нар. „възродителен процес“, на тези български граждани (нов § 1б), както и да се въведе изрична забрана подобни данни да бъдат изисквани от служителите по гражданското състояние чрез създаването на нова ал. 2 на чл. 40. По този начин ще се гарантира, че служител, който в бъдеще си позволи да изисква от гражданите предоставянето на подобни данни, ще бъде санкциониран по силата на чл. 116а и чл. 116б от ЗГР.

С другото наше предложение за изменение на закона предлагаме дефинитивен механизъм, който ще реши проблема с възстановяването на имената на починалите български граждани, станали жертва на насилственото преименуване по време на т.нар. „възродителен процес“ и които не са могли да възстановят имената си по реда на § 2 от отменения Закон за имената на българските граждани или на § 1а от сега действащия закон.

Горепосочените законови механизми не успяха да реализират в пълна степен целите, за които бяха въведени, поради наличието на множество пречки от обективен и субективен характер. В крайна сметка обществената съвест и принципите на справедливостта изискват държавата, която е отнела рождените им

имена по принудителен начин и без тяхното съгласие, да осигури тяхното възстановяване, без да обременява техните наследници с излишни задължения и процедури.

От „Движение за права и свободи“ считаме, че е дошло времето това изменение и допълнение на закона да получи широка подкрепа, с което да бъде поправена грешката, допусната от тогавашния тоталитарен режим спрямо турската и мюсюлманската общност.

Гр. София,
18.06.2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Делян Теевски

Ахмед Садр

Аидюне Амиба-Вем

~~Мехмед Мухамедова-Котларова~~

Хамид Мехмедов

Хамид Хамид
Гатаман Анасаров

Мехмеджан Хамид

Релин Анд

Иво Камел

Риман Знеборски

Болтрам Болтрам

Пансер Бейтис

Неждет Шабан

Фотима Йедегис

АНЕВАДЕТ УРАКОВ

Келин Стоянов
Сейфи Мехмедали
Димитар Абрамов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

към проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация

Законодателната инициатива има за цел да подобри правната яснота и ефективността на действащата нормативна уредба, без да създава допълнителна административна или финансова тежест за гражданите и организациите. Предвижданите промени засягат близо един милион български граждани и са насочени към осигуряване на по-предвидима и стабилна регулаторна среда.

Приемането на закона не изисква осигуряването на допълнителни средства от държавния бюджет, нито създаването на нови административни структури. Не се предвиждат съществени организационни или административни промени, както и въвеждането на нови такси, разрешителни режими или други финансови и регулаторни тежести.

Законодателното предложение е съобразено с действащото национално и европейско законодателство и не налага извършването на изменения или допълнения в други нормативни актове. Очакваният ефект от приемането му е свързан с подобряване на правната сигурност и улесняване на практическото прилагане на нормативната уредба в интерес на обществото.

Гр. София,
18.06.2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Делян Теевски
Алмен Собре
Ангелия Арлева-Вели
Мелба Веселинова-Корачева
Халил Меширџе
Халил Халил
Статислав Анастасов

Мухоман Ханит
Мелис Анди

Миса Харел

Ахмет Засри

Баитрам Баитра

Тансер Бейти

Неждет Шабан

Файма Исмаил

Анвердет Чаклар

Колит Стоянов

Сеифи Мехмедали

Димитар Брашов